

Til §§ 2 og 3

Forslaget til §§ 2 og 3 indeholder en væsentligt ændret ordning af, hvilke efternavne der er beskyttede i henhold til navneloven.

For så vidt angår gældende ret og overvejelserne herom henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.

Efter forslaget til §§ 2 og 3 vil det afgørende herefter blive, om et navn bæres af flere end 1.000 personer. Hvis dette er tilfældet, kan navnet frit tages af enhver. Bæres navnet derimod af op til og med 1.000 personer, vil det kun kunne tages efter de øvrige regler i kapitel 1. Er der tale om et kønsbøjet efternavn, jf. forslaget til § 4, stk. 1, nr. 6, anses begge bøjninger af navnet for at være ét efternavn. Både antallet af bærere af navnet i hankønsformen og antallet af bærere af navnet i hunkønsformen skal således regnes med ved opgørelsen af antallet af bærere af det pågældende efternavn. Dette vil fremgå af de regler, der fastsættes i medfør af § 2, stk. 2, se nedenfor. Navne, der indgår i bindestregskombinationer, f.eks. Schmidt i Schmidt-Andersen, medregnes ikke ved opgørelsen af antallet af bærere af efternavnet Schmidt, da bindestregsnavnet anses som ét selvstændigt samlet efternavn, jf. forslaget til § 8, stk. 2, med tilhørende bemærkninger.

Det centrale er, om efternavnet aktuelt bæres af flere end 1.000 personer. Personer, der alene har ret til at tage et efternavn, men som ikke aktuelt benytter sig af denne ret (potentielle navnebærere), anses således ikke for bærere af navnet i henhold til bestemmelsen. Eventuelle potentielle navnebærere vil derfor ikke skulle tælles med ved opgørelsen af, om navnet er beskyttet i henhold til § 3. Således vil et navn, der ikke aktuelt bæres af nogen i Danmark, frit kunne tages af enhver efter § 6, uanset om der her i landet måtte være personer, der – uden at de udnytter denne ret – har en sådan tilknytning til navnet, at de ville kunne tage det efter §§ 4 og 5. Efternavne der bæres af personer, der midlertidigt opholder sig i udlandet eksempelvis på baggrund af en midlertidig udstationering for et dansk selskab eller myndighed, nyder dog fortsat beskyttelse efter § 3.

Efter forslaget til bestemmelsen i § 2, stk. 2, fastsætter ministeren for familie- og forbrugeranliggender nærmere regler om anvendelse af stk. 1 og bekendtgør en gang årligt en liste over navne, der ikke er beskyttet efter stk. 1. Det tænkes således fastsat, at det afgørende skal være det, Danmarks Statistik udviser pr. 1. januar i det pågældende år som opgjort på baggrund af CPR/Den Ny Kirkebog. Listen forventes offentliggjort i begyndelsen af året. Hvis et navn er optaget på

listen, vil det frit kunne tages af enhver. Et navn, der en gang er optaget på listen, vil ikke igen kunne blive beskyttet. Det gælder uanset, om antallet af brugere senere falder til et niveau, der ligger under grænsen i stk. 1. Det forhold, at der i løbet af året bliver flere end 1.000 bærere af et bestemt navn, medfører ikke, at beskyttelsen af navnet bortfalder, før navnet er optaget i ministeren for familie- og forbrugeranliggendes årlige bekendtgørelse om ikke-beskyttede navne.

Efter stk. 2 vil det endvidere blive fastsat, at hun- og hankønsformen af et kønsbøjet efternavn skal anses for det samme navn, dvs., at både antallet af bærere af navnet i hankønsformen og antallet af bærere af navnet i hunkønsformen skal regnes med ved opgørelsen af antallet af bærere af det pågældende efternavn. Herudover vil det blive fastsat, at efternavne på personer, der midlertidigt opholder sig i udlandet, skal regnes med ved opgørelsen af, hvor mange der her i landet bærer det pågældende navn.

Navne, der ikke er optaget i bekendtgørelsen, vil kun kunne tages efter reglerne i §§ 4-9.

Til § 4

I stk. 1, nr. 1, fastsættes det, at det altid skal være muligt at tage et efternavn, der tidligere har været ansøgerens efternavn, herunder et efternavn erhvervet på grundlag af ægteskab. Bestemmelsen svarer til § 2, nr. 3, i den gældende navnelov, hvorefter en ansøger kan tage et navn, den pågældende tidligere har båret. Efter denne bestemmelse var det dog en betingelse, at navnet ikke måtte være erhvervet på grundlag af ægteskab. Denne betingelse falder efter lovforslaget bort, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 2.2. Et tidligere båret efternavn erhvervet på grundlag af ægteskab kan efter gældende ret i visse tilfælde genantages efter § 4, stk. 2. I andre tilfælde vil der kunne meddeles navnebevis efter § 8, nr. 5. Den foreslåede bestemmelse indebærer således ikke nogen vidtgående udvidelse i forhold til gældende ret, bortset fra at navnet ikke længere vil være et giftenavn.

Om adoptivbørns adgang til at bevare eller at tage efternavn efter deres oprindelige slægt henvises til § 9, stk. 3. Om adoptivbørns adgang til at bevare retten til et efternavn, der er erhvervet på grundlag af adoptionen, henvises til forslagets § 9, stk. 4.

Efter bestemmelsen er det – som hidtil – en forudsætning for at genantage et tidligere navn, at navnet har været båret med rette.

Efter § 4, stk. 1, nr. 2, kan et efternavn, uanset om det er beskyttet eller ej, tages, hvis navnet bæres eller har været båret som efternavn af en af ansøgerens for-